

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/642/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113222123
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6113222123.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Petra Priehodu v právnej veci navrhovateľa U.. O. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XX, S. J., proti odporcovi O. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XX, I. I., o zníženie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/201/2013 - 59 zo dňa 05. 03. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu mení v napadnutej časti tak, že navrhovateľ je povinný prispievať na výživu odporcu mesačne sumou 200,- Eur počnúc dňom 01. 12. 2013, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/270/2011-32 zo dňa 15. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 16CoP/13/2012 zo dňa 19. 04. 2012.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi naposledy stanovenú rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/270/2011 zo dňa 15. 12. 2011, ktorým rozsudkom súd určil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi sumou 250,- Eur mesačne. Súd napadnutým rozsudkom zmenil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť platiť na výživu odporcu mesačne sumu 180,- Eur počnúc dňom 01. 12. 2013 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrh navrhovateľa zamietol. Zníženie mesačného výživného zo sumy 230,- Eur na sumu 180,- Eur nepovažoval za dôvodné. Poukázal na to, že hoci súd pri posudzovaní zmeny pomerov na strane navrhovateľa v odôvodnení uviedol, že navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti so synom O., na ktorého matka platí mesačné výživné v sume 100,- Eur, s priateľkou ktorá má mesačný príjem 700,- Eur a s jej dvomi plnoletými deťmi, z ktorých dcéra pracuje brigádnicky a syn je nezamestnaný, s navrhovateľom v spoločnej domácnosti žijú aj rodičia priateľky, ktorí poberajú starobný dôchodok a príjem všetkých osôb tvoriacich spoločnú domácnosť otca súd nevyčíslil. Je si vedomý, že oproti roku 2011 sa príjem navrhovateľa v dôsledku jeho prepustenia zo štátnozamestnaneckého pomeru mohol znížiť, avšak z pohľadu spoločne posudzovaných osôb žijúcich s ním v spoločnej domácnosti môže byť tento rozdiel zanedbateľný. Poukázal na to, že končí tento rok prvý stupeň denného štúdia na vysokej škole, je plne odkázaný na finančnú podporu svojich rodičov, mesačne brigádnicky si zarobí sumu 45,- Eur. Mesačne prispieva z poskytovaného výživného od navrhovateľa

sumou 150,- Eur matke na náklady spojené s jeho stravovaním a bývaním, zostávajúcu sumu vo výške 80,- Eur použije na nákup potrieb do školy, vrátane kancelárskeho materiálu, tonerov do tlačiarne, komponentov do počítača, zakupuje si hygienické potreby, nabíja si čipovú kartu na MHD, čiastočne si prispieva na oblečenie a obutie. Matka mu uhradza mobilný telefón v sume 35,- Eur, v prípade jeho ochorenia mu zakupuje lieky, vitamíny, uhradza platby spojené so zubným ošetrením, prispieva na nákup oblečenia a obutia, hradí 1x ročne poplatok za odvoz komunálneho odpadu nad rámec príspevku 150,- Eur, hradí všetky ostatné náklady spojené s jeho stravovaním, ako aj poplatok za internet mesačne 8,30 Eur. Jeho náklady na výživu a prípravu na budúce povolanie od posledného rozhodnutia vzrástli, má zvýšené náklady spojené s ukončením prvého stupňa VŠ (príprava a vyhotovenie bakalárskej práce, zabezpečenie študijných materiálov). Namietal, že pri posudzovaní nároku otca na zníženie výživného súd by mal zhodnotiť a prihliadnúť aj na vývoj životných nákladov odporcu. Poukázal na to, že navrhovateľ je podielovým vlastníkom v polovici nehnuteľnosti - parcela registra „C“ č. XXX vo výmere XXX m² zastavané plochy a nádvoria a rodinného domu súpisné číslo XXX, ktorý je postavený na uvedenom pozemku nachádzajúcom sa v k. ú. S. J. a výlučným vlastníkom garáže nachádzajúcej sa v k. ú. I. I.. Je vlastníkom dvoch motorových vozidiel. Okrem platenia výživného iným spôsobom sa na potrebách odporcu a nákladoch navrhovateľa nepodieľa. Má za to, že je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa dosahovať vyšší príjem ako odhadol prvostupňový súd v čiastke 400,- Eur netto mesačne. V prípade zníženia výživného na sumu 180,- Eur nebude schopný zabezpečiť úhradu všetkých svojich základných potrieb.

Navrhovateľ k odvolaniu odporcu v písomnom vyjadrení uviedol, že okresný súd stanovil jeho mesačný príjem na 400,- Eur napriek listinným dôkazom, ktoré potvrdzovali, že tento je vo výške 121,- Eur. Rodičia jeho priateľky poberajú starobný dôchodok tesne nad hranicou životného minima, nemajú žiaden iný príjem, majú obidvaja zdravotné problémy, ktoré vyžadujú sústavné poberanie liekov, ktoré si musia kupovať. V rámci svojich možností finančne vypomáhajú pri platení nedoplatkov, napr. za dodanú elektrickú energiu a plyn a platia za seba komunálny odpad. Do príjmu matky odporcu nebola zahrnutá finančná čiastka, ktorú poberá matka odporcu za upratovanie a varenie od rodičov navrhovateľov vo výške 50,- až 100,- Eur mesačne, približne rovnakú čiastku dostáva od rodičov navrhovateľa aj odporca. Odporca ako študent nie je povinný prispievať matke na bývanie ani stravovanie, výživné ktoré mu on posielala má slúžiť iba pre jeho vlastnú potrebu. Výdavky, ktoré uvádzal odporca v odvolaní považuje za bežné výdavky každého. Je toho názoru, že tretí ročník vysokej školy nemá žiaden vplyv na zvýšenie nákladov, na stravu, bývanie, či oblečenie študenta. Vlastníkom v odvolaní uvedených nehnuteľností, ako aj motorových vozidiel, bol navrhovateľ aj v roku 2011 pri predchádzajúcom stanovení výživného. Hypotekárny úver poskytnutý bankou na rodinný dom, v ktorom býva, spláca s priateľkou v mesačných splátkach spolu vo výške 810,- Eur, motorové vozidlá, ktoré vlastní nemajú hodnotu vyššiu ako 5.000,- Eur.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 220 O. s. p. zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Nová úprava vyživovacej povinnosti povinného rodiča je opodstatnená len za predpokladu, ak súd má preukázané, že pomery povinného i oprávneného sa zmenili do takej miery, že predchádzajúce rozhodnutie o výživnom už nezodpovedá schopnostiam a možnostiam povinného rodiča a odôvodneným potrebám dieťaťa. Pri posudzovaní odôvodnených potrieb dieťaťa je potrebné prihliadať jednak na vývoj životných nákladov, ako aj na skutočné potreby dieťaťa s prihliadnutím na jeho vek, náklady v súvislosti so štúdiom dieťaťa, zdravotným stavom, ako aj záujmovými aktivitami dieťaťa, rovnako však je potrebné

prihliadať na pomery povinného rodiča. Vyživovacia povinnosť navrhovateľa k odporcovi bola naposledy stanovená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/270/2011 - 32 zo dňa 15. 12. 2011, ktorým rozsudkom súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa zvýšeným výživným zo sumy 50,- Eur mesačne na sumu 230,- Eur mesačne počnúc dňom 26. 10. 2011. Na odvolanie odporcu U. O. I. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 16CoP/13/2012 zo dňa 19. 04. 2012 rozsudok okresného súdu potvrdil, rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici nadobudol právoplatnosť dňa 27. 04. 2012. V tom čase odporca bol študentom vysokej školy, brigádnicky si privyrábal cca 45,- Eur mesačne, navrhovateľ dosahoval príjem vo výške 1.773,12 Eur, z toho mzdu vo výške 860,41 Eur a výsluhový dôchodok vo výške 912,71 Eur. Matka odporcu dosahovala príjem 492,- Eur.

Z vykonaného dokazovania pred okresným súdom bolo nepochybne preukázané, že odporca je študentom posledného ročníka bakalárskeho štúdia, privyrába si, z ktorej činnosti mesačne získa cca 50,- Eur. Navrhovateľ dosahuje spolu príjem vo výške 1.085,99 Eur, z toho príjem z činnosti U. v W. vo výške 150,- Eur, kde pracuje na polovičný úväzok a výsluhový dôchodok dosahuje vo výške 935,99 Eur. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu je zrejmé, že súd pri rozhodovaní vychádzal z predpokladaných zárobkových možností a schopností navrhovateľa, ako vysokoškoláka v odbore C., pričom uviedol, že je v jeho možnostiach dosahovať mesačne príjem 400,- Eur, čo predstavuje priemer minimálnej mzdy a priemernej mesačnej mzdy. Okresný súd teda vychádzal z predpokladaného príjmu navrhovateľa 1.336,- Eur, konštatoval pokles príjmu navrhovateľa oproti príjmu, ktorý dosahoval v roku 2011. Matka odporcu v súčasnom období dosahuje príjem vo výške 522,41 Eur. Okresný súd znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporcovi odo dňa 01. 12. 2013 na sumu 180,- Eur, keď vyplatené odchodné za 4 mesiace započítal do príjmu navrhovateľa za obdobie august až november 2013 a z tohto dôvodu určil znížené výživné až od 01. 12. 2013. K zníženiu výživného okresný súd pristúpil z dôvodu, že došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľa, keď u tohto došlo k poklesu príjmu z dôvodu ukončenia štátnozamestnaneckého pomeru.

Odvolačný súd konštatuje, že bolo v rámci dokazovania pred okresným súdom preukázané, že navrhovateľ skončil štátnozamestnanecký pomer výpoveďou zo strany zamestnávateľa, keď jeho pracovné miesto bolo zrušené, pričom mal vyplatené odstupné. Reálny príjem navrhovateľa predstavuje príjem z výsluhového dôchodku a zo mzdy, ktorú dosahuje ako U. v W., t. j. reálny príjem navrhovateľa predstavuje čiastku 1.085,99 Eur. Príjem matky odporcu bol preukázaný vo výške 522,41 Eur. Navrhovateľ má vyživovaciu povinnosť jednak k odporcovi, ako aj k bratovi odporcu, ktorý je študentom posledného ročníka strednej školy a žije v spoločnej domácnosti s navrhovateľom. Matka odporcu má vyživovaciu povinnosť k bratovi odporcu, pričom rozhodnutím súdu bola určená vyživovacia povinnosť matky sumou 100,- Eur mesačne, okrem toho má tiež vyživovaciu povinnosť aj k odporcovi, ktorý s ňou žije v spoločnej domácnosti. Navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, jej dvomi plnoletými deťmi a jej rodičmi. Odvolačný súd, rovnako ako okresný súd, dospel k názoru, že skutočne od posledného rozhodovania došlo k zmene pomerov a to predovšetkým na strane navrhovateľa, u ktorého došlo k reálnemu poklesu príjmu zo sumy 1.773,12 Eur na sumu 1.085,99 Eur. Podľa názoru odvolacieho súdu napriek zníženiu príjmu navrhovateľa od posledného rozhodovania je v schopnostiach navrhovateľa prispievať na výživu odporcu výživným vo výške 200,- Eur mesačne a to berúc do úvahy, že s navrhovateľom v spoločnej domácnosti žije jeho ďalší syn, brat odporcu, ku ktorému má navrhovateľ tiež vyživovaciu povinnosť a o ktorého sa osobne aj stará. Za situácie, že matka odporcu má príjem, ktorý je približne polovičným príjmom navrhovateľa aj v súčasnom období a má vyživovaciu povinnosť k bratovi odporcu, ktorý je študentom strednej školy sumou vo výške 100,- Eur, pričom má tiež vyživovaciu povinnosť k odporcovi, z hľadiska proporcionálnej vyváženosti je spravodlivé, aby navrhovateľ sa podieľal na vyživovacej povinnosti vo vzťahu k odporcovi s prihliadnutím na jeho príjem sumou 200,- Eur mesačne a nie sumou 180,- Eur mesačne ako túto vyživovaciu povinnosť určil okresný súd. Aj po určení vyživovacej povinnosti navrhovateľa k odporcovi sumou 200,- Eur mesačne, berúc do úvahy jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť k bratovi odporcu je nepochybne v schopnostiach a možnostiach navrhovateľa aj z reálne dosiahnutého príjmu, tak ako bol tento zistený v priebehu konania pred okresným súdom, poskytovať odporcovi výživné vo výške 200,- Eur mesačne bez ujmy na svojej vlastnej výžive. Odvolačný súd poukazuje v tejto súvislosti na ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zmena pomerov na strane odporcu v konaní preukázaná nebola, rovnako nebola preukázaná výrazná zmena pomerov ani na strane matky odporcu. Z týchto dôvodov podľa názoru odvolacieho súdu je dôvodné znížiť vyživovaciu povinnosť navrhovateľa zo sumy

230,- Eur na sumu 200,- Eur mesačne počnúc dňom 01. 12. 2013. Odvolací súd uvádza, že okresný súd správne započítal výplatu odstupného do príjmu navrhovateľa za mesiace august až november 2013 a preto je dôvodné určiť znížené výživné až od 01. 12. 2013. Pokiaľ v prevyšujúcej časti okresný súd návrh navrhovateľa zamietol, v tejto časti rozsudok okresného súdu napadnutý odvolaním nebol, preto v zamietajúcej časti rozsudok okresného súdu zostáva nedotknutý.

Odvolací súd na záver uvádza, že odvolací súd k tomu, aby dospel k ním prezentovanému právnemu záveru nepotreboval vykonať ďalšie dokazovanie; pre svoj postup mal oporu v dôkazoch už vykonaných súdom prvého stupňa. Svoje rozhodnutie odvolací súd neoprel o nové skutkové zistenia; rovnako ako okresný súd aj odvolací súd pri právnom posudzovaní veci dospel k záveru, že z dôvodu zmeny pomerov na strane navrhovateľa je dôvodné znížiť vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporcovi. Odvolací súd len na rozdiel od súdu prvého stupňa, ustálil výšku vyživovacej povinnosti navrhovateľa s prihliadnutím na zmenu pomerov navrhovateľa odlišne ako súd prvého stupňa.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a 2 O. s. p. aplikujúc ustanovenie § 142 ods. 2 O. s. p. a keďže každý účastník vo veci mal len čiastočný úspech súd rozhodol, že účastníci nemajú právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.